

November 2011

Fagkundskaber, tværfaglighed og komplekse slutkompetenceprofiler: Hvordan får vi miraklet til at ske?

De fleste studerende, kursister og elever i Danmark lærer og udvikler sig, tager deres eksaminer og gennemfører deres uddannelser. Dog ikke altid med særligt fremragende karakterniveauer.

Imidlertid er ambitionen i vor tid, at så godt som *alle* i en årgang gennemfører skolegangen og opnår en erhvervskvalificerende uddannelse. Det er et meget højt mål og det er ikke videnskabeligt bevist at det overhovedet er muligt at nå. Sikkert er, at mange andre elever, kursister og studerende har mangelfuld læring, falder fra før en afsluttende skolegang eller falder fra under videregående uddannelse, eller overhovedet ikke tør begynde på den uddannelse, som de egl. gerne ville have haft.

Spørgsmålet er, om der er veje til at øge gennemstrømningen, som ikke forudsætter en omfattende forbedring af deres livsforhold. Vi har i Danmark en god forståelse af betydningen af en lang række ”omverdensfaktorer” og denne viden bruges ofte til at forklare mangelfuld læring: Problemer i drengenes socialisering, kulturforskelle, værdisystemer i familierne – og uddannelsesfremmethed i subkulturer. Hertil kommer den kommercialiserede ungdomskultur, de unges optagethed af computerspil, facebook, youtube for ikke at nævne deres erhvervsarbejde. Og det er rigtigt, at disse faktorer påvirker skolegang og studier, men skoler og uddannelsesinstitutioner kan ikke få disse rammevilkår til at ændre sig. Og disse ”omverdensforklaringer” kan blive en sovepude.

I stedet må man se på, om der kunne være *indre* faktorer i skolen eller uddannelsesinstitutionen som man kan aktivere for at øge gennemførselsprocenter og læringsresultater. En af disse faktorer – måske den vigtigste – er lærernes opfattelse af, hvad læring er. *Den* grundlæggende forståelse af læring, som styrer lærerens undervisning og vejledning.

Det er på tide at komme videre fra 1970'ernes rosenrøde optimistiske pædagogiske drømme. Rigtig mange studerende, kursister og elever kæmper en hård kamp for blot at få fodfæste i de vigtige almene boglige skolefag for ellers har de ingen mulighed for at få del i de spændende arbejdsformer fra ”højniveaupædagogikken”. De har brug for solid, effektiv vejledning og undervisning i, hvordan de kan opnå præcise og sikre faglige basiskundskaber af permanent karakter. Ellers kommer de boglige skolefag i realiteten til – for mange – at fungere som stopfag. Det er ikke længere latin, som er stopfaget. Det er de højtudviklede boglige forskningsbaserede fag som helhed, som er stopfagene.

Der er brug for nye tanker om læring og undervisning. 70'ertænkning og reformpædagogik slår ikke længere til. Og den næsegrus fokusering på brugen af IT er heller ikke svaret på vor tids udfordringer til læringen. For det er ikke maskinen, som skal gå til eksamen. Det er elever, kursister og studerende, og en computer kan ikke lære for dem. Det er *dem selv*, som skal lære bedre og mere.

Med venlig hilsen
Sten Clod Poulsen
cand. psych., chefkonsulent